

การศึกษาความเชื่อทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน ในจังหวัดภูเก็ต
A study of beliefs about the location of Chinese cemeteries (mausoleums)
of Thai-Chinese people. in Phuket Province

อินทิรา วิจิตร¹ และวัลลภา อินทรงค์²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

s6511149113@pkru.ac.th

wanlapa.i@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อสร้างแผนที่ออนไลน์ในการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต ผ่านเทคโนโลยี Google Maps GIS online การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการสำรวจภาคสนามเพื่อศึกษาทำเลที่ตั้งของสุสานจีนในจังหวัดภูเก็ต โดยการบันทึกพิกัดทางภูมิศาสตร์ ภาพถ่าย และการสำรวจลักษณะทางกายภาพ ในส่วนของข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมวิเคราะห์จากเอกสารวิชาการ และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับมิติความเชื่อต่อสุสานจีน เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล พบว่าความเชื่อเรื่องฮวงซุ้ยยังคงมีอิทธิพลต่อการเลือกทำเลที่ตั้งสุสานของคนไทยเชื้อสายจีน มีปัจจัยสำคัญดังนี้ (1) ลักษณะ ภูมิประเทศที่มีเขาด้านหลังและพื้นที่โล่งด้านหน้า (2) ทิศทางการวางสุสานที่สัมพันธ์กับธาตุประจำตัวของผู้ตาย (3) ความสัมพันธ์ของที่ตั้งกับแหล่งน้ำและเส้นทางลม ทั้งนี้ผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมจากจีนแผ่นดินใหญ่กับการปรับตัวให้เข้ากับบริบทท้องถิ่นของภูเก็ต ในส่วนการพัฒนาแผนที่ออนไลน์ สามารถแสดงข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน ซึ่งเข้าถึงข้อมูลผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ รวมถึงสามารถดูรายละเอียดจุดสำคัญ และยังเป็นการอนุรักษ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ในรูปแบบดิจิทัลสำหรับคนรุ่นหลัง

คำสำคัญ : ความเชื่อ สุสานจีน(ฮวงซุ้ย) คนไทยเชื้อสายจีน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the beliefs regarding the location of Chinese cemeteries among Thai-Chinese people in Phuket Province; and 2) to create an online map displaying the locations of Chinese cemeteries of Thai-Chinese people in Phuket Province using Google Maps GIS technology. This research is a qualitative study collecting data from two main sources. Primary data was obtained through field surveys to examine the locations of Chinese cemeteries in Phuket Province, involving the recording of geographic coordinates, photographs, and physical characteristic assessments. Secondary data was gathered and analyzed from academic literature and electronic resources related to belief dimensions concerning Chinese cemeteries. Both data sets were utilized to facilitate comprehensive analysis and discussion of the findings. The findings revealed that the belief in Chinese cemeteries continued to influence the selection of cemetery sites among Thai-Chinese people, with the following key factors: (1) the geographical characteristics of having a mountain behind and an open area in front; (2) the orientation

of the cemetery, which was aligned with the deceased's zodiac element; and (3) the relationship between the location and nearby water sources and wind paths. The integration of traditional Chinese beliefs with local adaptations in the context of Phuket was evident. Regarding the development of the online map, it successfully displayed the locations of Chinese cemeteries, accessible via mobile devices, and allowed users to view detailed information about key points. The map also serves as a means to preserve and promote cultural wisdom in a digital format for future generations.

keywords : beliefs, chinese cemeteries, thai-chinese people.

บทนำ

ความเชื่อในการเลือกสรรทำเลที่ตั้งสถานที่ ทั้งสำหรับคนเป็นและคนตายของคนจีนนั้น คนเป็นและคนตาย มิได้แยกจากกันโดยสิ้นเชิง ยังมีความผูกพันและปฏิบัติต่อกัน คนเป็นยังเคารพกราบไหว้ และนับถือคนตาย คนเป็นยังคงมีความผูกพันกับผู้ล่วงลับอย่างแน่นแฟ้น ทั้งยังแสดงความเคารพ กราบไหว้ และนับถือบรรพบุรุษอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติต่อผู้ตายอย่างสม่ำเสมอ ผ่านพิธีกรรมหรือการไปเยี่ยมสุสาน แสดงถึงความกตัญญูและความเชื่อว่าดวงวิญญาณของผู้ล่วงลับยังมีบทบาทต่อชีวิตของลูกหลาน เพราะคนตายเป็นบรรพบุรุษ เป็นตระกูล เป็นเชื้อสายที่คนเป็นต้องแสดงความกตัญญู เคารพกราบไหว้เพื่อทำให้ผู้ ที่อาศัยในบ้านมีความสุขในครอบครัว ความเจริญในหน้าที่การงาน ด้านสุขภาพที่ทั้งร่างกายและจิตใจ และความปลอดภัยในทรัพย์สิน และความเชื่อในฮวงจุ้ยที่ว่า บ้านที่ดีอยู่แล้วเจริญรุ่งเรือง (วรเทพ บุญทริมาศ) เพราะฉะนั้นสุสานของบรรพบุรุษจึงเป็นตัวแปรสำคัญต่อความเป็นอยู่ สุขภาพ ร่างกาย และความเจริญมั่นคงของลูกหลานในตระกูล หากสุสานมีชัยภูมิที่ดีก็จะส่งผลให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรือง แต่หากสุสานมีชัยภูมิไม่เหมาะสม พื้นที่ไม่ถูกต้องตามหลักความเชื่อ ก็จะส่งผลกระทบทางลบต่อลูกหลาน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เกรียงไกร บุญธานนท์ (2563) ที่ว่า "ถ้าตระกูลดี ลูกหลานดี ก็แสดงว่ามีสุสานที่ดีคอยส่งเสริมลูกหลาน"

การอพยพและการติดต่อค้าขายของชาวจีนเข้ามาในประเทศไทยนั้น ได้นำพาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อจากจีนแผ่นดินใหญ่มาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิต และถ่ายทอดสู่รุ่นลูกหลาน การปฏิบัติตามประเพณีและความเชื่อดั้งเดิมของชาวจีนนั้น เป็นสิ่งที่สร้างความอบอุ่น มั่นคง และเข้มแข็งในจิตใจเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ โดยพื้นฐานแล้วชาวจีนมีความเชื่อในเรื่องผีสงเคราะห์และการบูชาบรรพบุรุษ อีกทั้งยังเคร่งครัดในระเบียบประเพณีซึ่งมีรากฐานมาจากลัทธิขงจื้อ อันเป็นที่มาของประเพณีจีนต่างๆ ที่ปรากฏในสังคมไทย ได้แก่ ตรุษจีน หยวนเซียว ชิงหมิง (ชิงเม้ง) ตรุษฤดูร้อน (ขนมจ้าง) สารทจีน ไหว้พระจันทร์ และไหว้เจ้าประจำปี ในการประกอบพิธีกรรมทั้งในรอบชีวิตและรอบปีของชาวจีนในประเทศไทยนั้น สิ่งที่น่าสนใจคือไม่ได้คงรูปแบบดั้งเดิมทั้งหมด แต่มีการลดทอนขั้นตอนและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทสังคมไทย แสดงให้เห็นถึงการผสมผสานทางวัฒนธรรม อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมหลักที่หล่อหลอมอยู่ (นภัสวรรณ สุภาทิพย์และคณะ, มปป)

จังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีชุมชนชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ทั่วทั้งเกาะ โดยเฉพาะในพื้นที่ประกอบอาชีพค้าขาย ทำเหมืองแร่ดีบุก และทำเกษตรกรรม ก่อให้เกิดชุมชนทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีทั้งอาคารตึกแถวและบ้านเรือนเดี่ยวที่แตกต่างกันไปตามบริบทพื้นที่และสังคม กลุ่มชาวจีนในภูเก็ตเหล่านี้ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีในรูปแบบสังคมจีนไว้ได้ค่อนข้างมาก (ศุภิมา นฤมล วงศ์สุภาพ, 2544) จากการศึกษาเกี่ยวกับคติความเชื่อและบทบาทของระบบความเชื่อฮวงจุ้ยในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน พบว่า ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยแพร่กระจายเข้ามาสู่สังคมไทยผ่านทางกลุ่มชาวจีนที่อพยพมาตั้งถิ่นฐาน และได้รับอิทธิพลแนวคิดในการปฏิบัติตนให้เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ โดยคติความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยสำหรับสุสานถือเป็นเอกลักษณ์ของเอกภาพทางสายตระกูล (ณัฐธิดา สุขมนัส, 2539) เมื่อชาวจีนอพยพเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตจึงได้นำเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงสายตระกูลของตนเองมาด้วย นั่นคือการสร้างสุสานจีนหรือฮวงจุ้ย ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อและ

ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น สู่สานจีนในภูเก็ตจึงไม่เพียงแต่เป็นสถานที่เก็บร่างของผู้ล่วงลับ แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคนที่มีชีวิตอยู่กับบรรพบุรุษผ่านหลักการเลือกทำเลที่ตั้ง การออกแบบ และการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ของสุสาน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต เพื่อให้เห็นถึงประเพณีและวัฒนธรรมที่ยังคงรักษาไว้อย่างเหนียวแน่น รวมถึงปัจจัยต่างๆ ในการเลือกทำเลที่ตั้งและการสร้างสุสานตามหลักความเชื่อที่สืบทอดกันมา งานวิจัยนี้จะนำไปสู่ความเข้าใจในระบบความเชื่อที่มีต่อสุสานจีนหรือฮวงซุ้ย อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต และสะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับบริบทสังคมปัจจุบัน งานวิจัยเรื่องการศึกษาค้นคว้าความเชื่อทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน ในจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อสร้างแผนที่ออนไลน์ในการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต ผ่านเทคโนโลยี Google Maps GIS online การศึกษาเรื่องฮวงซุ้ยถือเป็นการเรียนรู้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง ซึ่งไม่เพียงส่งเสริมความเข้าใจในมิติของประเพณีและความเชื่อเท่านั้น แต่ยังสามารถนำมาพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มีเอกลักษณ์ สร้างประสบการณ์ที่น่าจดจำแก่ผู้มาเยือน และขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในมิติของคุณค่าและจิตวิญญาณท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในเรื่องความเชื่อทำเลที่ตั้งสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ต 2.การสร้างแผนที่ออนไลน์ในการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ต ผ่านเทคโนโลยี Google Maps GIS online โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาการ กำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์และเตรียมข้อมูลประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์(Google Maps GIS online) เพื่อสร้างแผนที่ออนไลน์ในการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ภายในจังหวัดภูเก็ต

1. ขอบเขตการศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พื้นที่ในจังหวัดภูเก็ตโดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของเทคโนโลยี Google Maps GIS online โดยใช้ยานพาหนะเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลในการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อสำรวจเส้นทางและสถานที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในการใช้งานจริงตามเส้นทางพบว่า คนไทยเชื้อสายจีน ในจังหวัดภูเก็ต จะมีความเชื่อในเรื่องของทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) เยอะมากเพราะในจังหวัดภูเก็ตมีคนไทยเชื้อสายจีนเยอะ ซึ่งความเชื่อพวกนี้ก็ได้รับการสืบทอดกันมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่ต้องยึดถือกันเรื่อยมา และประกอบกับในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตจะพบเจอกับฮวงซุ้ยเยอะมาก ซึ่งจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพบเจอสุสานจีน(ฮวงซุ้ย)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ในประเด็นทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ตที่เกี่ยวกับความเชื่อด้านทำเลของสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) และจัดเก็บข้อมูลตำแหน่งพิกัดเพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) เป็นแผนที่ออนไลน์

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย หนังสือ วารสาร อินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลคุณลักษณะของพื้นที่ศึกษาความเชื่อที่มีต่อสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ต

3. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.1 เก็บรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ของตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ต ลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูลลักษณะทางกายภาพและเก็บภาพของตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ต

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจซึ่งได้ตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ตทั้ง 58 แห่ง จัดเก็บตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์และจัดทำฐานข้อมูลเชิงคุณลักษณะ ได้แก่ ชื่อ ที่ตั้ง และสภาพทั่วไป ของตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) เพื่อประกอบการอธิบายในแผนที่ออนไลน์

3.3 การสร้างแผนที่ออนไลน์ผ่านเทคโนโลยี Google Maps โดยการนำเข้าข้อมูลเชิงพื้นที่และนำเข้าข้อมูลเชิงตารางที่มีระบบพิกัดอ้างอิงทางภูมิศาสตร์ (latitude, longitude) ที่มีค่าพิกัด X,Y ใส่ไว้ที่ google maps API

3.4 กำหนดชั้นของข้อมูลแผนที่ออนไลน์พร้อมทั้งใส่ภาพหรือวิดีโอตามความต้องการ จากนั้นปรับแต่งสัญลักษณ์และแก้ไขชื่อตามชื่อสถานที่นั้น

3.5 ส่งออกแผนที่ออนไลน์ที่สร้างด้วยเทคโนโลยี Google Maps GIS online การใช้งานผ่านระบบ Google Maps บนสมาร์ตโฟนหรือคอมพิวเตอร์ได้อย่างสะดวกง่ายและรวดเร็ว

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าคนไทยเชื้อสายจีนในภูเก็ตยังคงยึดมั่นในประเพณีและความเชื่อที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยเฉพาะความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลักฮวงจุ้ย ผู้คนในภูเก็ตยังคงรักษาความเชื่อเรื่องการเลือกทำเลสุสานให้สอดคล้องกับหลักฮวงจุ้ย เพื่อให้เกิดพลังที่ดีและส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนรุ่นหลัง โดยการเลือกทำเลนั้นจะพิจารณาจากทิศทางและภูเขา รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความสะดวกในการเดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ลิขิยะชาติ (2559) ที่ได้กล่าวว่า ระบบความเชื่อของชาวจีนมีลักษณะเป็นความเชื่อแบบสังเคราะห์ เป็นการยอมรับระบบความเชื่อหลายอย่างซึ่งมีที่มาจากแหล่งแตกต่างกัน โดยนำมาผสมผสานจนเกิดเป็นรูปแบบเฉพาะของชาวจีนและเมื่อชาวจีนเหล่านี้อพยพสู่ประเทศไทยก็ได้นำความเชื่อในด้านศาสนา พิธีกรรมและเทศกาลติดตามเข้ามาด้วย จากการวิจัยพบความเชื่อเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1.1 ลักษณะภูมิประเทศที่มีเขาด้านหลังและพื้นที่โล่งด้านหน้า ซึ่งพบว่า จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะวางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตร และประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ พื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม (ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา, 2566) จากการที่มีลักษณะภูมิประเทศที่มีภูเขาจำนวนมากจึงเหมาะต่อการสร้างสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่บนเนินเขาโดยจะอยู่ด้านหลังสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) และบริเวณรอบ ๆ จะเป็นที่โล่ง เนื่องจากภูเขาสื่อถึงตำแหน่งที่มีพลังงานที่ดี

1.2 ทิศทางการวางสุสานที่สัมพันธ์กับธาตุประจำตัวของผู้ตาย อรุณวิชญ์ วงศ์จุฑาพัฒน์ (2046) ปีเกิดต้องสมพงษ์กับทิศที่บรรพบุรุษไม่ใช่ว่าคนตายแล้ว จะฝังทิศใดก็ได้ต้องดูว่าธาตุปีเกิดของบรรพบุรุษ (ทั้งชายและหญิง) กับธาตุทิศที่จะฝังเข้ากันได้หรือไม่ 1.หากเป็นทิศทางส่งเสริม ก็จะได้ผลดีนอกจากนี้ ยังต้องดูตำแหน่งของลูกแต่ละคนที่ถูกกำหนดจากทิศทางสุสานว่าเข้ากันได้กับธาตุปีเกิดของแต่ละคนด้วยหรือไม่ 2.ฤกษ์ยามถูกต้องและเหมาะสม ในสมัยโบราณ หากเป็นทิศห้ามฝังประจำปีลูกหลานจะฝังในปีถัดไป เพื่อให้ได้ฤกษ์ที่ดี (ไม่ใช่ 7 วันฝัง) เนื่องจากการเลือกทิศหน้าหลุมต้องหันทิศให้ถูกกับดวงของเจ้าของหลุม โดยยึดจากหลักของปีเกิด และปีเกิดใดไม่ควรหันไปทางทิศใด เช่น ปีมะแม ไม่ควรหันหน้าไปทางทิศตะวันออก

1.3 ความสัมพันธ์ของที่ตั้งกับแหล่งน้ำและเส้นทางลม หลักวิชาฮวงจุ้ยจะเน้นถึงความสำคัญของธรรมชาติอยู่ 2 สิ่ง ได้แก่ ภูเขาและน้ำ ภูเขาหมายถึงพลังงาน อำนาจ และน้ำหมายถึงโชคลาภ เพราะน้ำจะเป็นตัวดึงดูดพลังหรือ พลังชีวิตให้ไหลเวียนได้อย่างสะดวก บริเวณสันเขา เรียกว่าบริเวณ หัวมังกร และถือเป็นทำเลที่มีความเหมาะสมต่อการสร้าง สุสานมากที่สุดตามหลักฮวงจุ้ย สุสานจีน(ฮวงจุ้ย)ส่วนใหญ่จะมีบ่อน้ำอยู่ด้านหน้า ซึ่งตามหลักฮวงจุ้ยสุสาน แม่น้ำเปรียบกับเลือดมังกร มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ว่า บารมีและความเจริญรุ่งเรืองและน้ำยังเป็นตัวช่วยในการดึงดูดพลังงานที่ดีเข้าสู่พื้นที่

จากการสำรวจพื้นที่สุสานจีน(ฮวงจุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ตพบจำนวน 58 แห่ง ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1) สุสานสาธารณะ หรือสุสานของชุมชน เป็นสุสานสำหรับครอบครัวอื่น ๆ ใช้แทนสุสานส่วนตัวด้วยการใช้พื้นที่ร่วมกันในการฝังศพ ซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่ จากการสำรวจพบ 7 แห่ง ได้แก่ ในอำเภอเมือง 5 แห่ง อำเภอกะทู้ 1 แห่ง และอำเภอถลาง 1 แห่ง

2) สุสานของครอบครัว หรือสุสานส่วนตัว เป็นสุสานที่เก็บความทรงจำของสมาชิกในครอบครัว เป็นสถานที่แห่งความใกล้ชิดสำหรับสมาชิกครอบครัวทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่และเสียชีวิตไปแล้ว โดยจะอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวหรือที่ดินของตระกูลจากการสำรวจพบ 51 แห่ง ได้แก่ ในอำเภอเมือง 41 แห่ง อำเภอกะทู้ 1 แห่ง และอำเภอถลาง 17 แห่ง

2. เพื่อสร้างแผนที่ออนไลน์ในการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงจุ้ย) ของคนไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต ผ่านเทคโนโลยี Google Maps GIS online การวิจัยพบว่าจากการสำรวจตำแหน่งที่ตั้งของสุสานจีน(ฮวงจุ้ย) ในจังหวัดภูเก็ต พบจำนวน 58 แห่ง โดยได้แบ่งกลุ่มเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1.สุสานสาธารณะ 2.สุสานของครอบครัว ดังนี้

ตารางที่ 1 ตำแหน่งที่ตั้ง สุสานจีน(ฮวงจุ้ย) แบบสุสานสาธารณะ หรือสุสานของชุมชน

ลำดับ	ชื่อสถานที่	ละติจูด	ลองจิจูด
1	สุสานกวางต้ง ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'58"N	98°22'45"E
2	สุสานหลังสนามศุภรกุล ต.วิชิต อ.เมือง	7°53'24"N	98°22'19"E
3	สุสานเขารัง ต.วิชิต อ.เมือง	7°53'25"N	98°22'42"E
4	สุสานเขาล้อม ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'47"N	98°22'27"E
5	สุสานก่อนถึงวัดเทพ ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'47"N	98°22'14"E
6	สุสานจีนเชิงทะเล ต.เชิงทะเล อ.ถลาง	7°59'04"N	98°18'00"E
7	สุสานควนลิ้มซาน ต.กะทู้ อ.กะทู้	7°53'55"N	98°21'33"E

ตารางที่ 2 ตำแหน่งที่ตั้ง สุสานจีน(ฮวงจุ้ย) แบบสุสานของครอบครัว หรือสุสานส่วนตัว

ลำดับ	ชื่อสถานที่	ละติจูด	ลองจิจูด
1	สุสาน 1 ต.วิชิต อ.เมือง	7°52'13"N	98°21'10"E
2	สุสาน 2 ต.วิชิต อ.เมือง	7°52'16"N	98°21'16"E
3	สุสาน 3 ต.วิชิต อ.เมือง	7°52'07"N	98°21'09"E
4	สุสาน 4 ต.วิชิต อ.เมือง	7°53'27"N	98°23'00"E
5	สุสาน 5 ต.วิชิต อ.เมือง	7°52'02"N	98°22'38"E
6	สุสาน 6 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'48"N	98°22'29"E
7	สุสาน 7 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'48"N	98°22'31"E
8	สุสาน 8 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'50"N	98°22'32"E
9	สุสาน 9 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'50"N	98°22'32"E

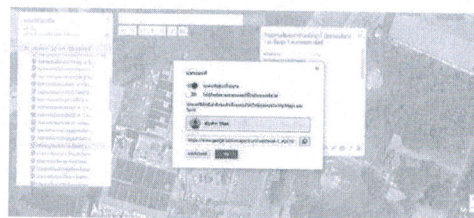
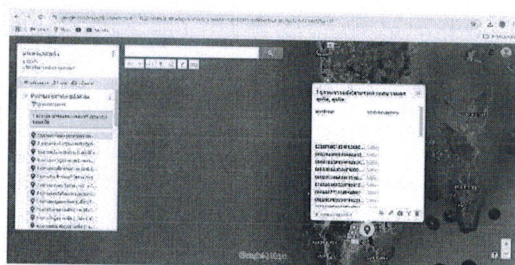
ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสถานที่	ละติจูด	ลองจิจูด
10	สุสาน 10 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'51"N	98°22'34"E
11	สุสาน 11 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'51"N	98°22'36"E
12	สุสาน 12 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'53"N	98°22'29"E
13	สุสาน 13 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'54"N	98°22'30"E
14	สุสาน 14 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'54"N	98°22'32"E
15	สุสาน 15 ต.วิชิต อ.เมือง	7°52'05"N	98°22'33"E
16	สุสาน 16 ต.วิชิต อ.เมือง	8°02'48"N	98°20'26"E
17	สุสาน 17 ต.วิชิต อ.เมือง	7°51'55"N	98°22'53"E
18	สุสาน 18 ต.วิชิต อ.เมือง	7°52'01"N	98°22'57"E
19	สุสาน 19 ต.วิชิต อ.เมือง	7°54'11"N	98°23'32"E
20	สุสาน 20 ต.วิชิต อ.เมือง	7°53'41"N	98°24'12"E
21	สุสาน 21 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°53'13"N	98°24'32"E
22	สุสาน 22 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°53'11"N	98°24'32"E
23	สุสาน 23 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°53'48"N	98°24'23"E
24	สุสาน 24 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°54'32"N	98°23'37"E
25	สุสาน 25 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°54'14"N	98°23'20"E
26	สุสาน 26 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°54'16"N	98°23'20"E
27	สุสาน 27 ต.รัชฎา อ.เมือง	8°05'09"N	98°19'36"E
28	สุสาน 28 ต.รัชฎา อ.เมือง	8°06'15"N	98°20'17"E
29	สุสาน 29 ต.รัชฎา อ.เมือง	8°00'05"N	98°18'35"E
30	สุสาน 30 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°56'10"N	98°23'43"E
31	สุสาน 31 ต.รัชฎา อ.เมือง	7°54'17"N	98°23'28"E
32	สุสาน 32 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง	7°56'39"N	98°23'31"E
33	สุสาน 33 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง	8°10'23"N	98°17'40"E
34	สุสาน 34 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง	7°59'06"N	98°21'01"E
35	สุสาน 35 ต.ฉลอง อ.เมือง	7°51'28"N	98°20'52"E
36	สุสาน 36 ต.ไม้ขาว อ.ถลาง	7°58'59"N	98°21'08"E
37	สุสาน 37 ต.ไม้ขาว อ.ถลาง	7°54'57"N	98°23'50"E
38	สุสาน 38 ต.ไม้ขาว อ.ถลาง	8°05'26"N	98°20'16"E
39	สุสาน 39 ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง	8°07'13"N	98°19'54"E
40	สุสาน 40 ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง	8°02'44"N	98°20'27"E
41	สุสาน 41 ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง	7°51'55"N	98°22'52"E
42	สุสาน 42 ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง	7°58'18"N	98°19'48"E
43	สุสาน 43 ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง	7°58'25"N	98°21'11"E
44	สุสาน 44 ต.เชิงทะเล อ.ถลาง	7°59'01"N	98°18'24"E

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสถานที่	ละติจูด	ลองจิจูด
45	สุสาน 45 ต.เชิงทะเล อ.กลาง	7°53'36"N	98°22'57"E
46	สุสาน 46 ต.เชิงทะเล อ.กลาง	7°59'12"N	98°19'22"E
47	สุสาน 47 ต.เชิงทะเล อ.กลาง	7°59'09"N	98°19'31"E
48	สุสาน 48 ต.เชิงทะเล อ.กลาง	7°59'09"N	98°19'31"E
49	สุสาน 49 ต.เชิงทะเล อ.กลาง	7°59'51"N	98°18'45"E
50	สุสาน 50 ต.เทพกระษัตรี อ.กลาง	7°52'00"N	98°22'22"E
51	สุสาน 51 ต.กะทู้ อ.กะทู้	7°55'21"N	98°19'43"E

สามารถแสดงตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) เป็นแผนที่ออนไลน์ โดยมีการแสดงผลการจัดการข้อมูลเป็น 2 รูปแบบ คือ (1) สำหรับผู้ดูแลระบบ (Administrator Interface) ซึ่งรองรับการปรับปรุงข้อมูลแบบเรียลไทม์ ผ่านระบบรับรองความถูกต้องด้วยบัญชี Gmail โดยไม่จำเป็นต้องใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะทาง (2) ส่วนแสดงผลสำหรับผู้ใช้งานทั่วไป (User Interface) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแสดงแผนที่หลัก (Base Map) สำหรับแสดงข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ ชั้นข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Layers) ที่แสดงตำแหน่งสุสานมุสลิมพร้อมข้อมูลเชิงอธิบาย และภาพประกอบที่กำหนดไว้ในการศึกษา

ภาพที่ 1 การสร้างแผนที่ออนไลน์ผ่าน Google Maps GIS ภาพที่ 2 การใช้งานแผนที่ออนไลน์จากช่องทางอีเมล
ที่มา : อินทิรา วิจิตร, 2567

นอกจากนี้เพื่อความสะดวกในการนำทางแผนที่ที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ผ่านเทคโนโลยี Google Maps GIS online ผู้ใช้งานสามารถเรียกใช้งานหรือส่งต่อแผนที่ไปยังผู้อื่นได้อีกหลายช่องทาง เช่น E-mail หรือสามารถแชร์ลิงก์ให้ผู้อื่นได้ตามต้องการ ดังภาพประกอบที่ 2 อีกทั้งยังสามารถสืบค้นรายละเอียดของตำแหน่งที่ตั้งนั้นก่อนเดินทาง ใช้ในการดูแผนที่ตำแหน่งที่ตั้งโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง

สำหรับการเรียกใช้งานตำแหน่งที่ตั้งสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) แบบออนไลน์ผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่หรือสมาร์ทโฟน ใช้ในการนำทางจากตำแหน่งปัจจุบันของผู้ใช้ไปยังตำแหน่งที่ตั้งของสุสานจีน(ฮวงซุ้ย) ที่ต้องการผ่าน Google Maps สามารถแสดงผลทั้งชื่อแผนที่ รายละเอียดแผนที่ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดให้แสดงผล ได้แก่ ชื่อสถานที่ของสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) รูปภาพประกอบ และตำแหน่งที่ตั้งเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเดินทางไปยังตำแหน่งที่ตั้งของสุสานจีน (ฮวงซุ้ย) ตามที่ต้องการ และวางแผนการเดินทางได้โดยสะดวก สะดวกในภาพประกอบที่ 3